

1979, 5. června – Sdělení VONS č. 115 „Deset členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných ve vazbě“ o domovních prohlídkách u členů VONS a uvalení vazby na deset z nich s uvedením vybraných případů perzekuce, jimiž se výbor zabýval.¹

V úterý 29. května 1979 o páté hodině ranní zahájila Státní bezpečnost rozsáhlou a dlouhodobě předem připravovanou akci proti Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Předvedla k výsledkům šestnáct občanů, kteří v loňském roce zveřejnili svá jména a adresy, aby tím ozřejmili, že budou sledovat, jak československé bezpečnostní a soudní orgány postupují proti nespravedlivě stíhaným osobám.

Se souhlasem generálního prokurátora ČSSR byly provedeny domovní prohlídky. Prohlídky se konaly též na některých pracovištích zadržených osob nebo jejich rodinných příslušníků. Vstup do bytu si příslušníci veřejné a tajné policie v nejednom případě vynutili i násilím. Vylomili zámek a přestřípli zajišťovací řetěz u dveří v bytě Otky Bednářové v Praze 4, Novodvorská 416, a hned na místě zámek vyměnili za nový, od kterého měli klíče. V bytě Jiřího Dienstbiera v Praze 2, Podskalská 8, předstírali, že přišla na návštěvu k Zuzaně Dienstbierové kamarádka, která ji oslovila křestním jménem, aby pak více mužů mohlo spatřit spolumatelku bytu naprosto nedostatečně oblečenou. Dveře rozrazili též v bytě Václava Bendy na Karlově nám. 18 v Praze 2 a v bytě Rudolfa Battka², Křížíkova 78 v Praze 8. Nikde nebyl brán ohled ani na přítomné děti, které musely být svědky všech ponižujících procedur. Např. devítileté dcerce novináře Jiřího Lederera bylo při domovní prohlídce v Doubravičce č. 20, okr. Mladá Boleslav, dovoleno odejít na dvorek až po mnohokrát opakované žádosti její matky, ale směla tam být pouze v doprovodu příslušnice StB, která jí venku prohledala kapsičky u šatů. V bytě Jiřího Rumla, Kremelská 104, Praha 10, byli nuceni zůstat jako zadržení přátelé syna, kteří náhodně přišli na návštěvu, aniž tušili, že se v bytě

koná prohlídka, a byli dokonce před mikrofony vyslýcháni, kde pracují, když mohou dopoledne chodit na návštěvy. Při prohlídce se vůbec bez předchozích souhlasů přítomných používalo magnetofonů, fotoaparátů a filmovacích kamer k různým záběrům, které mají zřejmě posloužit k difamačním pořadům v čs. sdělovacích prostředcích.

Při prohlídkách byly odejmuty především všechny písemnosti, týkající se Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, zejména jeho sdělení, dokumenty občanské aktivity Charty 77, ale i některé knihy a časopisy, psací stroje, dále pak osobní poznámky, korespondence, fotografie a někde též různé finanční částky (např. v bytě Jiřího Dienstbiera 15 000 Kčs), nebo jen reklamní faksimile cizích platidel a bankovní potvrzení o příjmu cizí měny za tuzexovou protihodnotu.

Výslechy zadržených – ve čtrnácti případech jako podezřelých a v jednom jako svědkyně – se konaly ve věznici Ministerstva spravedlnosti v Praze-Ruzyni, kde byli jednotlivě rozmístěni v celách předběžného zadržení tito občané: Rudolf Battěk, Otta Bednářová, Jarmila Bělíková, Václav Benda, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Ladislav Lis, Václav Malý, Dana Němcová, Jiří Němec, Luděk Pacovský, Jiří Ruml, Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Petr Uhl. Elzbieta Ledererová byla vyslechnuta v Ruzyni jako svědkyně. V Proseči, okres Chrudim, byl zadržen Jan Tesař a převezen k výslechu do Brna.³ Od 26. března je ve vazbě další člen Výboru, Albert Černý.⁴ Všem bylo oznámeno, že je zahájeno trestní stíhání „ve věci přípravy trestného činu podvracení republiky podle §§ 7/1 a 98/1 tr. z., neboť zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že jsou vyhotovovány a rozšiřovány ve velkém množství písemnosti, směřující k podrývání důvěry obyvatel ČSSR ve státní orgány a vyvolávání nepřátelské nálady proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení“.⁵

Vyšetřovatelé při výsleších uváděli, že Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných je státu nepřátelskou, protispolečenskou ilegální organizací, neboť prý šíří pomluvy mezi občany republiky za spolupráce se zahraničím. V tomto směru byly také kladeny otázky: jak se získávají podklady pro jednotlivá sdělení, kdo sdělení

formuloval, kdo je rozepisoval a dále rozšiřoval, kdo, kam a jakým způsobem je zasílal, jaká pomoc byla poskytnuta postiženým osobám, kdo financoval tuto činnost, kdo měl styk s cizinou apod. Vyslýchání byli podrobena písmoznaleckým testům, byly jim brány otisky všech prstů a dlaní a též vzorky slin. Formulace otázek byla často sugestivní a též bylo nepokrytě naznačováno, že budou všichni obviněni a že prokurátor už má připravený příkaz k uvalení vazby.

Do čtyřiceti osmi hodin od zadržení byli propuštěni: Rudolf Battěk, Luděk Pacovský, Jiří Ruml, Gertruda Sekaninová-Čakrtová a Jan Tesař. Proti devíti členům výboru bylo vzneseno obvinění podle § 98/1 pro podvracení republiky (trestní sazba 1–5 let).⁶ Petr Uhl byl obviněn podle § 98/2b (trestní sazba 3–10 let).⁷ Václavu Havlovi hrozí navíc odpykání trestu odnětí svobody v trvání 14 měsíců, jehož výkon byl v lednu 1978 podmíněně odložen na dobu tří let.⁸

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vydal své programové prohlášení 27. dubna 1978. V něm se mimo jiné praví: „V duchu poslání Charty 77 a v souladu s její snahou podporovat vznikání užších pracovních společenství, zaměřených k jejím dílčím úkolům, rozhodli jsme se ustavit výbor s cílem sledovat případy osob, které jsou trestně stíhány či vězněny za projev svého přesvědčení nebo které se staly obětmi policejní a justiční svévole. Bude s těmito případy seznamovat veřejnost i úřady a chceme přitom spolupracovat s každým, kdo projeví zájem o spolupráci. Žádáme proto občany, aby nás na takové případy upozorňovali. Věříme, že působení výboru přispěje k tomu, aby lidé nebyli pronásledováni a vězněni.“⁹ Z toho vyplývá, že vzniklo volné společenství osob, které mohou podle čl. 29 Ústavy ČSSR jednotlivě nebo společně podávat návrhy, podněty a stížnosti našim úřadům a vrcholným státním orgánům. Státní instituce jsou povinny na tyto návrhy, podněty a stížnosti brát zřetel, odpovídat na ně, realizovat je, resp. zjednávat nápravu.

Naše vláda přijala za své Mezinárodní pakty o lidských a občanských právech, a tím se mezinárodně, ale především vlastnímu obyvatelstvu zavázala dodržovat všechna ustanovení těchto Paktů.

Výbor proto stále upozorňuje příslušné orgány státu i veřejnost na případy, kdy byla evidentně krácena práva občanů. Jako příklady možno uvést: novinář je odsouzen na tři roky odnětí svobody za to, že posílal do zahraničí literární texty.¹⁰ Mladý člověk, v jehož bytě se údajně četlo prohlášení Charty 77 (nebylo to ani svědecky prokázáno), je vězněn a tři mladí lidé, kteří si u soudu dovolili odvolat svou svědeckou výpověď, protože v sobě našli odvahu soudu říci, že tato výpověď byla činěna pod nátlakem, byli odsouzeni, protože „v socialistickém státě vyšetřovatelé nepřipustného nátlaku nepoužívají“.¹¹

Vězeň se ohradí proti tomu, jak se s ním zachází a vysloví obavy, aby se neopakovaly fašistické metody – je napřed nařčen, že propaguje fašismus, a posléze odsouzen, že srovnává naše poměry s fašismem.¹² Občanka v dopise předsedovi vlády vysloví domněnku, že by úřední instituce mohla jednat podle toho, kolik kdo podstrčí pracovníkům, a přesto, že není v dopise nikdo konkrétně uveden, kancelář předsednictva vlády, místo aby žádala upřesnění a občance vysvětlila, že nelze takto neadresně brojit proti korupci, předá dopis příslušným orgánům a občanka je odsouzena.¹³

Občan je vzat do vazby proto, že před rokem byly u něho nalezeny literární texty, které se u nás oficiálně netisknou. Obsah nerozhoduje, nýbrž jen jméno autora.¹⁴ Další občan z výboru je po výslechu v Bartolomějské ulici v Praze před touto budovou úřadovny Ministerstva vnitra přepaden neznámými násilníky a odvezen daleko za Prahu, kde je zmlácen a ponechán osudu.¹⁵ Později je stíhán advokát za to, že během výslechu jiného mandanta uvedl před vyšetřovatelkou prokuratury tyto případy násilnictví a je obviněn z pomluvy státních orgánů, ačkoli případy byly řádně oznámeny generálnímu prokurátorovi k stíhání. Nikdo se nenamáhal je vyšetřit.¹⁶

Dva duchovní slouží v jazyce esperanto a jsou odsouzeni za to, že „mařili státní dohled nad církví“.¹⁷ Je odsouzen mluvčí Charty 77, který se bránil napadení a hrubému zacházení ze strany příslušníka bezpečnosti, jenž v tu chvíli nepožíval ochrany veřejného činitele, neboť překročil svoji pravomoc. Přesto je mluvčí Charty 77 odsouzen a nucen si tak odpykat předchozí podmíněný trest.¹⁸

Matka uvězněného si postěžuje státnímu orgánu, že se s jejím synem nedobře zachází ve vězení, ale místo přešetření a zjednáání nápravy jde matka před soud a je odsouzena „za útok na státní orgán“.¹⁹ Inženýr, který na nástěnkou v závodě vyvěsil svou výplatní pásku, jde do vězení.²⁰ Do vazby se dostane spisovatel, zatímco jeho kniha nemá nejmenší šanci se do vazby dostat.²¹ Odsouzení jsou mladí lidé, kteří si ve svém soukromí četli a opisovali oficiálně nezveřejněné literární práce a poslouchali nekonformní hudbu.²²

Takový je namátkový výčet případů, kterými se zabývala dosud vydaná sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Výbor také upozorňoval na neustálé hlídání některých občanů a jejich bytů, nezákonné fotografování a filmování ze strany orgánů bezpečnosti, hrubé zacházení s občany, jejich pronásledování za různé výroky oprávněné kritiky, nedodržování zásady veřejných soudních líčení atd. Dosud vyšlo celkem 114 sdělení výboru,²³ která byla zpravidla zasílána různým státním institucím: Generální prokuratuře, Ministerstvu spravedlnosti, Ministerstvu vnitra, soudům. Se sděleními se seznamovala i veřejnost a práce výboru měla též pozitivní ohlas v zahraničí. Státní orgány na podněty Výboru až do poslední doby nereagovaly ani v kladném ani záporném smyslu.

Informace Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných vycházejí zásadně z veřejných dokumentů, jakými jsou obvinění, žaloby, rozsudky, odvolání apod. a z průběhu veřejných soudních jednání. Sdělení výboru obsahují fakta, svědčící o záporných jevech v praxi bezpečnostních a justičních orgánů. Zásah proti některým členům našeho výboru je dalším příkladem takového přístupu, ale i nepochopením společensky užitečné funkce této nezávislé občanské iniciativy. Obvinění vznesená proti deseti z nich jsou toho důkazem. To vše nasvědčuje, že odpovědné orgány zcela přehlížejí ustanovení Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (část II, čl. 2/3): „Každý stát, který je smluvní stranou Paktu, se zavazuje: a) zajistit, aby se kterékoli osobě, jejíž práva nebo svobody tímto paktem uznané byly porušeny, dostalo účinné ochrany bez ohledu na to, zda se porušení jejího práva nebo svobody dopustily osoby, jednající v úřední funkci;

- b) zajistit, aby každá osoba, jež se domáhá takové ochrany, měla na ni právo, stanovené příslušnými právními, správními nebo zákonodárnými orgány, nebo jakýmkoli jiným orgánem, ustanoveným právním systémem státu a aby měla možnost právní ochrany;
- c) zajistit, aby příslušné orgány tuto ochranu prosazovaly, jakmile je poskytnuta.⁴
- Zdá se však, že příslušné státní instituce tuto povinnou ochranu angažovaných občanů pochopily jako zajišťovací vazbu.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 9, s. 3–6.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Petra Uhla a spol. viz dále mimořádné sdělení VONS ze 30. 5. 1979, dokument č. 114, sdělení VONS č. 118, 128, 129, 137, 141, 142, 143, 144, 153, 156, 158, 205 a 376, dokumenty č. 119, 129, 130, 138, 142, 143, 144, 145, 154, 157, 159, 206 a 379, a dokumenty č. 1143, 1152, 1153, 1163 a 1164.
- ² Správně Battěka.
- ³ Usnesení o provedení domovních prohlídek a protokoly o prohlídkách, stejně jako protokoly o výsleších jsou uloženy in: MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90; též ABS, vyšetřovací spis k případu Petra Uhla a spol. (Václav Benda a spol.), sign. ZV 485.
- ⁴ K případu Alberta Černého viz sdělení VONS č. 97, 113, 150, 152 a 173, dokumenty č. 97, 113, 151, 153 a 174, a text Rudolfa Battěka „Morální občanství Alberta Černého“, dokument č. 1138.
- ⁵ K tomu viz usnesení orgánu vyhledávání Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje kpt. Vratislava Topiče z 12. 3. 1979 o zahájení trestního stíhání ve věci přípravy k trestnému činu podvracení republiky podle § 7/1 k § 98/1 tr. zák. MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90; též ABS, vyšetřovací spis k případu Petra Uhla a spol. (Václav Benda a spol.), sign. ZV 485; usnesení bylo publikováno in: BLAŽEK, Petr – BURSÍK, Tomáš (eds.): *Pražský proces 1979. Vyšetřování, soud a věznění členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných*. Dokumenty, Praha 2010, s. 45–46.
- ⁶ Viz usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB pplk. Oldřicha Nogy o zahájení trestního stíhání Václava Bendy ze 30. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele

le Správy vyšetřování StB mjr. Miroslava Kudrny o zahájení trestního stíhání Jiřího Němce ze 30. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB kpt. JUDr. Štefana Merička o zahájení trestního stíhání Jiřího Dienstbiera ze 31. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB npor. Pazderky o zahájení trestního stíhání Václava Havla ze 31. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB nstržm. Jana Vřešťála o zahájení trestního stíhání Dany Němcové ze 30. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB kpt. Jaroslava Grygara o zahájení trestního stíhání Václava Malého ze 31. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB kpt. Jiřího Smolíka o zahájení trestního stíhání Jarmily Bělíkové ze 30. 5. 1979; usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB npor. JUDr. Jaroslava Jahody o zahájení trestního stíhání Ladislava Lise ze 31. 5. 1979. Všichni byli obviněni z trestného činu podvracení republiky podle § 98 odst. 1 tr. zák. Dále viz usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB mjr. Jana Špačka z 29. 5. 1979 o zahájení trestního stíhání Otty Bedářové obviněné z přípravy trestného činu podvracení republiky podle § 7 odst. 1 k § 98 odst. 1 tr. zák. Usnesení jsou uložena in: ABS, vyšetřovací spis k případu Petra Uhla a spol. (Václav Benda a spol.), sign. ZV 485; též MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90 (mimo usnesení o zahájení trestního stíhání Jiřího Němce, Jarmily Bělíkové, Ladislava Lise a Václava Malého, neboť svazky k jejich osobám (svazky č. 2, 8, 10 a 11) se zřejmě nestaly součástí soudního spisu, protože jejich trestní věci byly později vyloučeny k samostatnému projednání); usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB pplk. Oldřicha Nogy o zahájení trestního stíhání Václava Bendy ze 30. 5. 1979 bylo publikováno in: BLAŽEK – BURSÍK (eds.): *Pražský proces*, s. 61–62.

⁷ Viz usnesení vyšetřovatele Správy vyšetřování StB npor. V. Koudelky ze 30. 5. 1979 o zahájení trestního stíhání Petra Uhla obviněného z trestného činu podvracení republiky podle § 98 odst. 1, 2 tr. zák. MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90; též ABS, vyšetřovací spis k případu Petra Uhla a spol. (Václav Benda a spol.), sign. ZV 485.

⁸ Václav Havel byl v trestní věci Oty Ornesta a spol. odsouzen 18. 10. 1977 Městským soudem v Praze pro pokus o trestný čin poškozování zájmů republiky v cizině ke čtrnácti měsícům odnětí svobody podmíněně za podíl na zprostředkování exilového vydání paměti Prokopa Drtiny *Československo – můj osud*. Rozsudek potvrdil 12. 1. 1978 Nejvyšší soud ČSR. Více viz ve sdělení VONS č. 12, dokument č. 12.

⁹ Viz dokument č. 1126.

¹⁰ Jedná se o případ Jiřího Lederera, který byl v trestní věci Oty Ornesta a spol. odsouzen 18. 10. 1977 Městským soudem v Praze ke třem rokům odnětí svobody nepodmíněně pro trestný čin podvracení republiky. Více viz ve sdělení VONS č. 12, dokument č. 12.

- ¹¹ Jedná se o případ Jiřího Chmela, který byl Okresním soudem v Mostě 20. 10. 1978 odsouzen za údajné rozšiřování základního prohlášení Charty 77 k osmnácti měsícům nepodmíněně. K případu viz sdělení VONS č. 23, 49, 60, 61 a 164, dokument č. 23, 49, 60, 61 a 165. V souvislosti s Chmelovým případem byli Okresním soudem v Mostě odsouzeni pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku Josef Klier, Petr Ouda, Josef Hegr a Ivana Holotová. K tomu viz sdělení VONS č. 69, 72 a 78, dokumenty č. 69, 72 a 78.
- ¹² Šlo o Pavla Skálu, který byl 17. 9. 1979 odsouzen Okresním soudem Plzeň-město pro trestné činy hanobení národa, rasy a přesvědčení a maření výkonu úředního rozhodnutí k desetiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody. K případu viz sdělení VONS č. 85, 94, 131, 179 a 238, dokumenty č. 85, 94, 132, 180 a 239.
- ¹³ Jedná se o případ Miloslavy Parčové odsouzené 14. 5. 1979 Okresním soudem v Benešově pro trestný čin útoku na státní orgán a orgán společenské organizace k podmíněnému trestu odnětí svobody a k ambulantní psychiatrické léčbě. K tomuto případu viz sdělení VONS č. 96, 105 a 109, dokumenty č. 96, 105 a 109.
- ¹⁴ Zřejmě byl myšlen případ Jana Zmatlíka, který byl 10. 7. 1979 odsouzen Městským soudem v Praze pro přípravu k trestnému činu podvracení republiky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce tří a půl let. Nejvyšší soud ČSR tento trest 30. 10. 1979 snížil na dva a půl roku. K případu viz sdělení VONS č. 30, 39, 100, 122, 148 a 218, dokumenty č. 30, 39, 100, 123, 149 a 219, a dokument č. 1135.
- ¹⁵ Takto postižen byl Ivan Medek. K tomu viz sdělení VONS č. 7, dokument č. 7.
- ¹⁶ Zmiňovaným právníkem byl JUDr. Josef Danisz. Při seznamování s výsledky vyšetřování v trestní věci Jaroslava Šabaty pronesl výroky, které se týkaly soudce Drahoslava Matěchy z Okresního soudu v Mostě, který soudil jeho dalšího klienta Jiřího Chmela, a dále přepadení Ivana Medka. Za tyto výroky byl v 24. 1. 1980 odsouzen Okresním soudem v Hradci Králové pro trestné činy útoku na veřejného činitele a útoku na státní orgán a orgán společenské organizace k desetiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k zákazu výkonu povolání advokáta po dobu dvou let. K tomu viz sdělení VONS č. 104, 116, 119, 163, 165 a 170, dokumenty č. 104, 117, 120, 164, 166 a 171.
- ¹⁷ Jednalo se o římskokatolického kněze Vojtěcha Srnu, který přísluhoval polskému knězi Zielonkovi při mších sloužených před budíčkem v esperantském táboře v Herborticiích. Spolu s ním byl trestně stíhán i vedoucí tábora Miloslav Šváček, který to měl umožnit. Okresní soud v Ústí nad Orlicí odsoudil 18. 5. 1979 Vojtěcha Srnu pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi a Miloslava Šváčka pro pomoc k tomuto trestnému činu k podmíněným trestům odnětí svobody,

Vojtěcha Srnu též ke třem rokům zákazu výkonu duchovenské činnosti. K případu viz sdělení VONS č. 31, 79, 81, 101, 105 a 110, dokumenty č. 31, 79, 81, 101, 105 a 110.

- ¹⁸ Jedná se o Jaroslava Šabatu, odsouzeného 11. 1. 1979 Okresním soudem v Trutnově pro trestný čin útoku na veřejného činitele k devítiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody. K tomuto případu viz sdělení VONS č. 41, 66, 67, 69, 75, 76, 92, 102, 106 a 223, dokumenty č. 41, 66, 67, 69, 75, 76, 92, 102, 106 a 224, a dopis mluvčího Charty 77 Ladislava Hejdánka a VONS rakouskému kancléři Bruno Kreiskému ze 17. 1. 1979 obsahující žádost o pomoc J. Šabatovi u příležitosti jeho návštěvy v Československu, dokument č. 1134.
- ¹⁹ Jedná se o případ Věry Cibulkové odsouzené 30. 5. 1979 Městským soudem v Brně pro trestný čin útoku na státní orgán a orgán společenské organizace Městským soudem v Brně k podmíněnému trestu odnětí svobody v souvislosti s případem jejího syna Petra Cibulky. K případu Věry Cibulkové viz sdělení VONS č. 99, 112 a 114, dokumenty č. 99, 112 a 115. K případu Petra Cibulky odsouzeného 14. 11. 1978 spolu s Liborem Chloupkem a Petrem Pospíchalem Městským soudem v Brně pro trestný čin pobuřování k nepodmíněnému trestu odnětí svobody viz sdělení VONS č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 157, dokumenty č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 158.
- ²⁰ Za vyvěšení nástěnky s výplatními páskami i jinými „pobuřujícími“ texty na svém pracovišti byl 24. 3. 1978 Okresním soudem v Mostě odsouzen Gustav Vlasatý pro trestný čin pobuřování k dvacetiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody. K případu viz sdělení VONS č. 5 a 6, dokumenty č. 5 a 6.
- ²¹ Jedná se o případ Jiřího Gruši, který byl obviněn z trestného činu pobuřování a vyšetřován ve vazbě. Spolu s ním byl trestně stíhán i Pavel Roubal. Oba byli nakonec obvinění zproštěni. K tomu viz sdělení VONS č. 14, 21 a 149, dokumenty č. 14, 21 a 150.
- ²² Pravděpodobně se jedná o případ Petra Cibulky, Libora Chloupka a Petra Pospíchala, kteří byli 14. 11. 1978 odsouzeni Městským soudem v Brně pro trestný čin pobuřování k nepodmíněným trestům odnětí svobody. K případu viz sdělení VONS č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 157, dokumenty č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70 a 158.
- ²³ Nebylo zde započítáno mimořádně sdělení vydané VONS a mluvčí Charty Zdenou Tominovou o rozsáhlém zásahu StB proti členům výboru, dokument č. 114.
- ²⁴ Viz vyhlášku č. 120/1976 Sb. ministra zahraničních věcí o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, část II, článek 2, in: *Sbírku zákonů Československé socialistické republiky*, r. 1977, s. 571.